

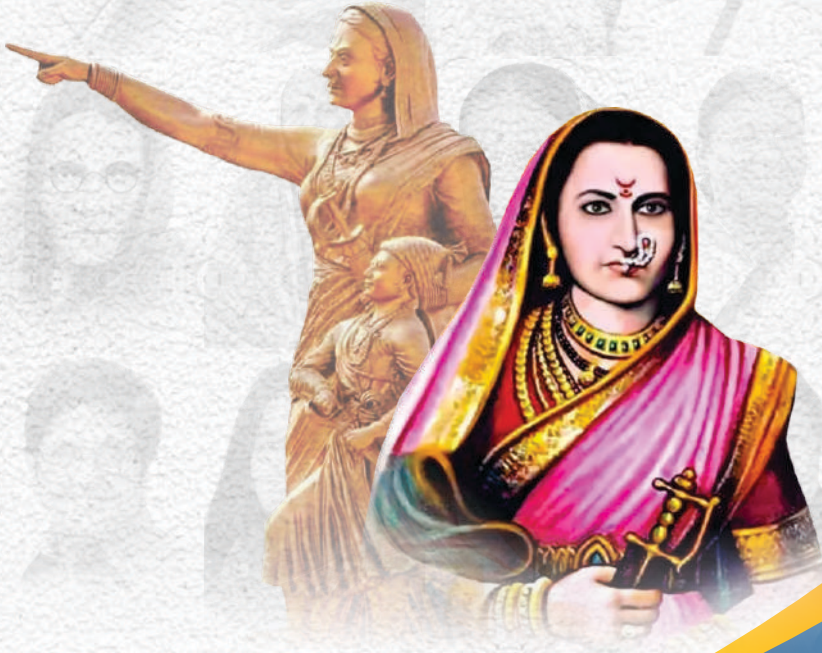
नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा
(र.नं. एफ - १५६२)
द्वारा संचालित

जिजामाता कला महाविद्यालय

दारव्हा, जि. यवतमाळ

दूरध्वनी क्र. (०७२३८) २५५८६२

Email : jkmvd@rediffmail.com | Website : www.jkmvd.org

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक
जिजारुची
लेक
२०२३-२४

अंक एकोणीसावा

परंपरा आमच्या यशाची

कु. सिमा साहेबराव मुधाने
शिक्षिका
नगर परिषद शाळा नं. २ दारव्हा

कु. संगिता उगले
संचालक
सान्वी कोचिंग क्लासेस, अकोला

कु. शुभांगी उघडे
रेल्वे विभाग, अमरावती

कु. सरोज रोडगे
पोलीस हेडकॉन्स्टेबल
एल.सि.बी. यवतमाळ

अॅड. रुचिता एम. तुळजापुरे
अॅडव्होकेट
डिस्ट्रिक्ट अॅड सेसन कोर्ट, अमरावती

प्रा. अपर्णा माधवराव तुळजापूरे
स्व. देवराव पाटील ज्यु कॉलेज आणी
जि. यवतमाळ

कु. शितल कराळे
पोलीस शिपाई
मंगरूळपीर जि. वाशिम

अॅड. भाग्यश्री वसंतराव सवाई
हायकोर्ट, खंडपीठ नागपूर

कु. रिता सोळंके
सिनीअर क्लर्क,
कलेक्टर ऑफीस, अमरावती

कु. वर्षा तांडेकर
सिनीअर क्लर्क,
आयटीआय कॉलेज, खामगांव

कु.सुवर्णा राजेश गोकुळे
प्राध्यापिका
जि.प. कनिष्ठ महाविद्यालय, लोही

प्रा. भाग्यश्री सराफ
प्राध्यापिका
वीर सावरकर क.महाविद्यालय, भुलाई

सुवर्णा दिवाकर मेश्राम
महिला पोलीस हेडकॉन्स्टेबल,
यवतमाळ

कु. शितल ज्ञानेश्वर चौधरी
वनरक्षक, वाशिम वनविभाग, वाशिम
महाराष्ट्र वनविभाग

कु. रश्मिता मनवर
तलाठी, तहसील कार्यालय
पूसद जि. यवतमाळ

नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा (र.नं. एफ-१५६२)

द्वारा संचालित

जिजामाता कला महाविद्यालय

दारव्हा, जि. यवतमाळ

दूरध्वनी क्र. (०७२३८) २५५८६२

Email : jkmvd@rediffmail.com | Website : www.jkmvd.org

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक

त्रिज्यारुची

२०२३-२४

अंक एकोणीसावा

❖❖ प्रकाशक ❖❖

डॉ. आश्रू पुंजाजी जाधव

प्राचार्य

मो. ९८५०८५७५०३

❖❖ संपादक : वार्षिकांक समिती ❖❖

डॉ. ग्रा. आर.एस. मेडाम

ग्रंथपाल

मो. ९५९५९७९९९५

ग्रा. पी.आर. बांडे

सहा. प्राध्यापक

समाजशास्त्र विभाग

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक
जिजाऊची लेक
२०२३-२४
अंक एकोणीसावा

च्या निमित्ताने

महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक पुरक उपक्रमातील 'वार्षिकांक' हा युवा विद्यार्थ्यांसाठी आवडीचा व साहित्य गुण सादर करण्याचा हा हक्काचा उपक्रम.

शैक्षणिक सत्र २०२३-२४ या 'जिजाऊची लेक' चा एकोणीसावा अंक आपल्यासमोर ठेवताना मला आनंद होत आहे.

ह्या अंकात मोजकेच परंतु वैविध्यपूर्ण तसेच महत्वाच्या विषयांवर आधारलेले लेख, विद्यार्थ्यांच्या साहित्यिक प्रयत्नांतून साकारलेल्या कविता, काही संकलने, चारोळ्या असे साहित्य अंतर्भूत केलेले आहे. त्याचा आपण आनंदाने व अधिक चौकस होऊन स्वीकार करावा.

या वार्षिकांकाला आकार देण्यास महत्वाची भूमिका वठविणारे आमचे संपादक मंडळ अभिनंदनास पात्र आहे.

आमचे प्रेरणास्थान, नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा.श्री. माणिकरावजी ठाकरे, सचिव श्रीमती माधुरीताई पोले, व्यवस्थापक श्री. अशोकराव ठाकरे, मार्गदर्शक श्री. राहुलभाऊ ठाकरे, श्री. अतुलभाऊ ठाकरे यांचे पाठबळामुळेच आमचे कार्य आम्ही अधिक यशस्वी करू शकलो. तसेच व्याख्यातावर्ग, कर्मचारी वृंद, विद्यार्थी व पालक यांचे सहकार्य तथा मुद्रक, सजावट व मांडणीकार श्री गुरुदेव प्रिन्टर्स, अमरावती यांचे अथक परिश्रम यामुळेच 'जिजाऊची लेक' २०२३-२४ चा , एकोणीसावा अंक सुंदर साकारला गेला आहे.

व्यक्तिशः सर्वांना अभिवादन करून अंक आपल्या सुपुर्द करीत आहो, धन्यवाद !

डॉ. आश्रू पुंजाजी जाधव

प्राचार्य

जिजामाता कला महाविद्यालय, दारव्हा

अंतरंग

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक
त्रिज्यारुची
लेक
२०२३-२४

अंक एकोणीसावा

१) बाबा	१	२२) तो आत्महत्येवर मात करी	२१
२) आयुष्य	२	२३) बैलगाडी	२१
३) वडील	३	२४) शिवाजी राजे	२२
४) आई	४	२५) बाबा...	२२
५) शेतकरी	५	२६) नातं लेकीचं... जसा खेळ भातुकलीचा	२३
६) स्त्री जीवन	६	२७) जगात भारी १५ फेब्रुवारी	२४
७) शिक्षक	७	२८) माझे बाबा	२४
८) जमवून बघ	८	२९) आयुष्याची परीक्षा...	२५
९) आयुष्याला द्यावे उत्तर	९	३०) माझे बाबा	२५
१०) पळवाटा	१०	३१) आई वडील	२५
११) बेटियाँ	११	३२) पावसाचे पाणी...	२६
१२) चारोळी	१२	३३) माझे गाव	२६
१३) चारोळी	१३	३४) नातं तुझे नि माझं...	२७
१४) जय जिजाऊ	१४	३५) सुविचार	२७
१५) घोषवाक्य	१५	३६) सांगू का आई...	२८
१६) सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं ?	१६	३७) आई बाबा	२८
१७) सरणावरचा माणूस	१७	३८) शिवबा	२९
१८) शेतकरी आत्महत्येची गाथा	१८	३९) संस्कृती	२९
१९) माझे माय-बाप	१९	४०) सुविचार	२९
२०) सत्य कायम टोचतं...	२०	४१) एक नाते मैत्रीचे...	३०
२१) सुविचार	२०	४२) चारोळी	३०

बाबा

खिसा रिकामा असला तरी
नाही कधी म्हणाले नाही
माझ्या बाबांपेक्षा श्रीमंत
मी कुणी पाहिला नाही

डोळ्यात न दाखवताही
आभाळाएवढं प्रेम करतो
त्याला वडील नावाचा
राजा माणूस बोलतात

लेक जाता सासरी
काळजापासून तो रडत असतो
सुखी ठेवा माझ्या लेकीला
हात जोडून बाप सांगत असतो

कोडकौतुक वेळप्रसंगी
धाकात ठेवी बाबा
शांत प्रेमळ कठोर
रागीट बहुरूपी बाप असतो

काबाडकष्ट करून तो
मातीमध्ये स्वतःचा घाम गाळतो
सुगंधी मखमल फुलांनी तो
मुलाचे भविष्य सजवून देतो

बाबा दणकट बाहू आहेत तुमचे
सांगा कसा वर खाली पडेन
तुम्हीच माझा आधारवड
शेवटपर्यंत मी तुम्हाला जपेन

न बोलता प्रेम करतो
न सांगता आधार देतो
न थकता कष्ट करतो
तो फक्त बाप असतो

कु. गिरिश्वरी जानराव लोखंडे
बी.ए. भाग १

आयुष्य

आयुष्यभर सोबत असून
जवळ कधी बसत नाही
एकाच घरात राहून आम्ही
एकमेकास दिसत नाही...

हरवला तो आपसातला
जिव्हाळ्याचा संवाद
एकमेकास दोष देवून
नित्य चाले वादविवाद...

धाव धाव धावतो आहे
दिशा मात्र कळत नाही
हृदयाचे पाऊल कधी
हृदयाकडे वळत नाही...

इतकं जगून झालं पण
जगायलाच वेळ नाही
जगतो आहोत कशासाठी
काहीच कसला मेळ नाही

क्षण एक येईल असा
घेऊन जाईल हा खास
अध्यावरच थांबलेला
असेल जीवन प्रवास...

अजूनही वेळ आहे
थोडं तरी जगून घ्या
सुंदर अशा जगण्याला
डोळे भरून बघून घ्या...

किरण नंदु गोहाडे

बी.ए.भाग १

वडील

कु. कोमल सुभाषराव लोहकरे
बी.ए. भाग ३

विचार तू, आकार तू
आमचे स्वप्न करी साकार तू...

घराचा तू स्तंभ आणि
आम्हा सर्वांचा आधार तू...

विचारानं सुंदर तू
कर्तृत्वाने पुरंदर तू...

आई जर का देव्हारा
तर घरातलं मंदिर तू...

निर्णयाने खंबीर तू
आम्हास भेटणारा धीर तू...

आई जर असेल मिठाई
तर गोड अशी खीर तू...

मायेचा सागर तू
संस्काराचं घर तू...

काळजी असे आमची नेहमी
आमच्यासाठी तत्पर तू...

आमचा आनंद तू
आनंदाचे कारण तू...

तू घराचं मांगल्य
संयमाचं उदाहरण तू...!

आई

शिकवणारे जगात खूप असतात
पण, खरी शिक्षण देणारी आई असते
सारेच जण समजावणारे असतात
पण, अश्रू पुसणारी आई असते

पाळणा हलविणारे खूप असतात
पण, अंगाई गाऊन निजरवणारी आई असते
तिच्या सारखी जगी भूर्ती नाही
आई ती, फक्त आईचे असते

पंक्तीत वाढणारे खूप असतात
पण, घास भरवणारी आई असते
बोलणारे खूप असतात जगात
पण, जवळ घेणारी आई असते

पाहणारे खूप असतात मंचावर
पण कौतूक करणारी आई असते
टाळ्या हजारी वाजतात
पण, आशीर्वाद देणारी आई असते

कु. वैष्णवी शंकर पारधी

बी.ए. भाग १

शेतकरी

तळपता सूर्य डोक्यावर घेऊनी
जेवताना कांदा भाकर खाऊनी
तापलेल्या मातीला धामाने भिजवूनी
पिक निर्माण करतो तो शेतकरी...

शरीरात असे काहीतरी
जे शरीरात ऊर्जा निर्माण करी
सगळे त्याला अन्नधान्य म्हणती जरी
ऊर्जा तिच निर्माण करी शेतकरी...

शेतीसाठी हा कर्ज काढी
कर्जासाठी जाई सावकाराच्या दारी
निसर्गही कधी कधी कोपे भारी
धान्याची सर्व नासाडी करी
शासनही अशावेळी मदत न करी
तो म्हणजेच शेतकरी...

कधीतरी मध्येच सरकारला जाग येई
मग एखाद्या पिकाला हमीभाव देई
आश्वासन असे जे कधी पूर्ण न होई
अशामुळेच रोज शेतकऱ्यांचा जीव जाई
असा जीवनग्रस्त तो शेतकरी...

कु. गायत्री अरुण गावंडे

बी.ए. भाग ३

स्त्री जीवन

कु. मेघा हरिष शेंदुरकर

बी.ए. भाग ३

पणजी म्हणाली आजीला
लेकी, जराशी कळ सोस
उभ्या जल्माचं पांग फिटल
पुढची भागची चिंता मिटल

आजी म्हणाली आईला
पोरी, जराशी कळ सोस
सोढ्याच्या घागरीनं पाणी भरशील
राणीवाणी राज करशील

आई म्हणाली मला
चिमणे, जराशी कळ सोस
सुखाचा दरवाजा उघडल
मनाजोगतं सारं घडल

मी म्हणाले लेकिला
लाडके, जरा म्हणून कळ सोसू नको
नसल्या मृगजळात फसू नको
जुनपानं जाळून टाक
वान्यावर उडव राख
लाज सोड, माज कर
दुनियेवर राज कर
उठवल म्हणतील म्हणू दे
शिंदळ म्हणतील म्हणू दे
लाथ मार, पाणी काढ
आडवे येतील तिथेच गाड

शोषित नको
प्रेषित हो

शिक्षक

ज्ञानाचा प्रकाश देण्या...
दिवा अखंड तो जळतो।

जीवनाचा अर्थ खरा...
शिक्षकामुळेच कळतो।

दिलं आम्हा ज्ञानाचं भांडार...
केलं आम्हाला भविष्यासाठी तयार।

आम्ही आभारी आहोत गुरुचे
ज्यांनी आम्हाला घडवलं आज।

अक्षर-अक्षर शिकवून...
शब्दांचा अर्थ सांगितला।

कधी प्रेमाने तर कधी ओरडून...
जीवनाचा मार्ग दाखवला।

पृथ्वी म्हणते, आकाश म्हणते...
फक्त एकच गाणे...

गुरू तुम्हीच आहात ती साक्षात शक्ती
ज्यामुळे उजळले हे जगणे।

कु. चेतना राजु जुळे

बी.ए. भाग १

जमवून बघ

जन्माला आला आहेस
थोडं जगून बघ

जीवनात दुःख खूप आहे
थोडं सोसून बघ।

चिमुटभर दुःखाने कोसळून कोस
दुःखाचे पहाड चढून बघ

यशाची चव चाखून बघ
अपयश येतं निरखून बघ

डाव मांडणं सोपं असतं
थोड खेळूनच बघ

घरटं बांधणं सोपं असतं
थोडी मेहनत करून बघ

जगणं कठीण असतं, मरणं सोपं असतं
दोन्हीतल्या वेदना झेलून बघ

जीणं-मरणं एक कोडं असतं
जाता-जाता एवढं सोडवून बघ

कु. निता केशन राजपल्लू

बी.ए. भाग ३

आयुष्याला द्यावे उत्तर

असे जगावे दुनियेमध्ये, आव्हानाचे लावून उत्तर
नजर रोखूनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर

नको गुलामी नक्षत्रांची, भीती आंधळी ताऱ्यांची
आयुष्याला भिडतानाही, चैन करावी स्वप्नांची...

असे दांडगी इच्छा ज्याची, मार्ग तयाला मिळती सतर
नजर रोखूनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर

पाय असावे जमिनीवरती, कवेत अंबर घेताना
हसू असावे ओठांवरती, काळीज काढून देताना

संकटासही ठणकावून सांगावे, आता ये बेहतर
नजर रोखूनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर

करून जावे असेही काही, दुनियेतूनी या जाताना
गहिवर यावा जगास सान्या, निरोप शेवटचा देताना

स्वर कठोर त्या काळाचाही, क्षणभर व्हावा कातर कातर
नजर रोखूनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर

कु. दिशा मोरेश्वर गौरकार

बी.ए. भाग ३

पळवाटा

स्वातंत्र्या तुला शोधून
थकले आमचे डोळे
गुलामीच्या ओझ्याखाली
कसले तुझे सोहळे

स्वातंत्र्या तू कधीच
वस्तीत वळला नाही
म्हणूनच तुझा अर्थ
आम्हाला कळला नाही

गरीब झाले लाचार
श्रीमंतांना आला माज
अत्याचारी माणसांचा
वाढत गेला आवाज

तुझीच वाट पाहून
संपत आले आयुष्य
तुच झाला लाचार
उज्ज्वल कसे भविष्य

तुझ्या तू लोकशाहीच्या
झाल्यात वेगळ्या वाटा
म्हणूनच कायद्याने
शोधल्यात पळवाटा

कु. मनिषा मारोती राठोड

बी.ए. भाग २

बेटियाँ

पापा की परी से जिम्मेदार
बहु बन जाती है बेटियाँ

तेरा मेरा करते करते हमारा
कहना सीख जाती है बेटियाँ

थोड़े काम में थकने वाली से
पुरे घर को संभालने वाली हो जाती है बेटियाँ

हर बात पे लडने वाली
आज चुपचाप सुन लेती है बेटियाँ

पापा का हर बात में खर्चे करने वाली
एक एक पैसा जोड़ने वाली बन जाती है बेटियाँ

सच ही कहा है किसी ने
बेटी से बहु तक बदल जाती है बेटियाँ

कु. प्रतिक्षा ज्ञानेश्वर खटारे

बी.ए. भाग १

चारोळी

शेतकरी एवढा दुःखी असतो
तरी ते जगाला दाखवत नाही

काही जरी पिकत नसलं
तरी तो त्याच्या कुटुंबाला उपाशी
ठेवत नाही

कितीही जरी ऊन असली
तरी तो धरी राहत नाही
काही तरी पिकवल्या शिवाय तो
शांत राहत नाही

कु. गायत्री अरुण गावंडे
बी.ए. भाग ३

“चालणारे दोन पाय किती विसंगत
एक मागे असतो एक पुढे असतो
पुढच्याला अभिमान नसतो
मागच्याला अपमान नसतो
कारण त्यांना माहीत असतं
क्षणात सारं बदलणार असतं
याचं नाव जीवन असतं”

कु. दिशा मोरेश्वर गौरकार
बी.ए. भाग ३

“

“भावनांना कुठे दरवाजा असतो
जिथे मनाचा मेळ होतो
हरिद्वाराचा आनंद
तिथेच निर्माण होतो”

कु. दिशा मोरेश्वर गौरकार
बी.ए. भाग ३

”

शेतकरी

शेतकरी पावसाची वाट पाहतो
पुढारी खूर्चीची वाट पाहतो
पाऊस नाही पडला तर
शेतकरी रान बदलत नसतो
पुढारी मात्र
खूर्ची नाही मिळाली
म्हणजे पक्ष बदलत असतो

स्त्रि

स्त्रियां को न देवी मानने की
जरूरत है, और न पुजने की
बल्की स्त्री का
सम्मान करना और बराबरी का
अधिकार देना जरूरी है

निता राजपल्लू
बी.ए. भाग ३

चारोळी

वक्त और टिचर में
थोडा सा फर्क होता है,
टिचर सिखा कर
इम्तिहान लेता है
और वक्त इम्तिहान
लेकर सिखाता है...

सावित्रीबाई फुले

आओ नमन करे उस सावित्री को
जिसने समाज में शिक्षा की
ज्योत जलाई...
किया खुद को शिक्षित पहले
और बताया फिर समाज को
कितनी जरूरी है
स्त्रियों के लिए पढाई

निता केशव राजपल्लू
बी.ए. भाग ३

मैत्रीण

अशी एक मैत्रीण असावी
मनात काहीही न ठेवणारी
दिलखुलास बोलणारी

अशी एक मैत्रीण असावी
बिनधास्त आणि खोडकर असावी
पण मनाने खूप प्रेमळ असावी

अशी एक मैत्रीण असावी
जिला बघूनच असू यावं
आणि तिच्याशी बोलतानाही
सर्व दुःख विसरून जावं!!

कु. ममता विष्णू कसारदार
बी.ए. भाग १

किती क्षणाचं आयुष्य असतं
आज असतं तर उद्या नसतं
म्हणूनच हसत हसत जगायचं असतं
जाणारे दिवस जात असतात
येणारे दिवस येतच असतात
जाणाऱ्यांना जपायचं असतं
येणाऱ्यांना बडवायचं असतं आणि
असंच जिवनाचं गणित सोडवायचं असतं

कु. मनिषा मारोती राठोड
बी.ए. भाग २

जय जिजाऊ

“गाजविला प्रताप असा
झुकविली जुलुमशाही
धन्य तु जिजाऊ
त्या शिवबांची आई” ॥

“स्वराज्याचा जिने घडविला
विधाता, धन्य ती स्वराज्य
जननी जिजामाता” ॥

॥ जय जिजाऊ ॥

मुजरा माझा त्या मां जिजाऊला
घडविला तिने त्या शूर शिवबाला ॥
साक्षात होती ती आई भवानी
जन्म घेतला तिच्या पोटी शिवाजी ॥
मराठी मातीत ज्याने केला गनिमी कावा
तो एकच होता माझ्या जिजाऊचा छावा ॥

अजय चव्हाण
बी.ए. भाग २

घोषवाक्य

- समाजाचा जो आहे रक्षक आहे तो आहे खरा शिक्षक.
- बालमनाला देतो आकार शिक्षक राष्ट्राचा शिल्पकार.
- शिक्षक आरंभ ज्ञानाचा विधाता भावी जीवनाचा.
- गुरू माझी आई गुरू माझे बाबा याहुनी महान आणखी कोण सांगा.
- ज्ञानाचा सागर गुरू शिक्षणाचा नागर गुरू.
- ज्ञानाचा कष्टदाता गुरू प्रत्येकाचा भाव्यविधाता गुरू.
- ज्ञान-सुगंध पसरवतो गुरू ज्ञानामृत पाजतो गुरू.
- शिक्षकांचा करा सन्मान जिवात मिळेल मान.
- शिक्षक आपले गुरू सदैव त्यांना स्मरू.
- माझे ध्येय, माझे स्वप्न माझे प्रेरक, माझे शिक्षक. जीवनामृत पाजतो गुरू
- ज्ञान हाच यशस्वी जीवनाचा पाया आहे.
- पुस्तक वाचा ज्ञान वेचा.
- होशील खरा सज्ञान शाळे मध्ये जावून जर घेशील ज्ञान.
- वाचन म्हणजे प्रगतीचे लक्षण.
- पुस्तकामध्ये असते बुद्धी, पुस्तके वाचुन होईल ज्ञानामध्ये वृद्धी.
- भरपुर मार्क्सने होशील पास तर नीटनेटका करशील अभ्यास.

प्राची राऊत
बी.ए. भाग २

सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं?

कु. राणी जाधव
बी.ए. भाग २

सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं.
बिना बुडाचं खेळणे बनवलं
दिल अमुल्य सौंदर्य पण कावळ्याची मात्र शिकार
बनवलं
सांग ना देवा मला मुलगी का बनवलं
सुवासिनीचा मान दिला सासरचा वान दिला
स्वाभिमानच तेवढ खेळणं बनवलं
सांगन देवा मला मुलगी का बनवलं
सगळ्याची आवड मी, सगळ्याची सवड मी
माझ्या स्वप्नांना मात्र दार बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं.
मातृत्वाचं वरदान दिलं संसाराचे धनवान दिलं.
पण तरीही ताटाखालच बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं
वासल्याची छाया दिली प्रेमाची माया दिली
अभिमानाची मात्र पायातली चाळ बनविलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवल
लक्ष्मी स्थान दिल, घर सांभाळ्याचं
ज्ञान दिलं
पण जगण्यासाठी काटेरी रान बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं
कुणाचं तरी स्वप्न बनवलं
अमुल्यअशं रत्न बनवलं
माणसाची ढाल बनवलं
माझ्या अस्तित्वाला शून्य मोल बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं ॥

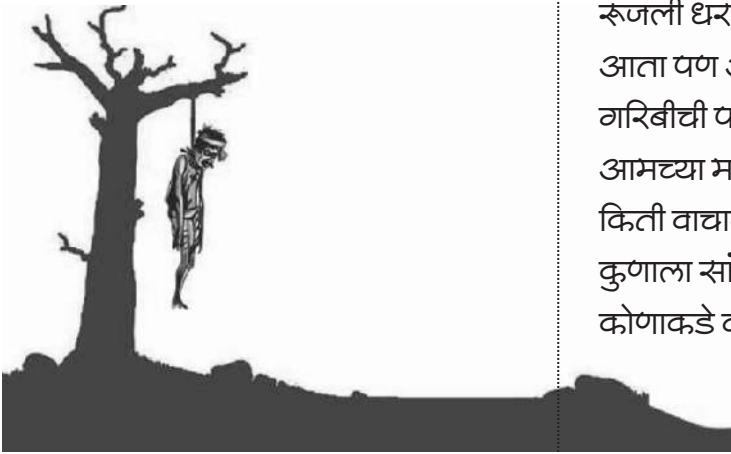
सरणावरचा माणूस

एका मेलेल्या माणसाने किती छान म्हंटलय.....
सजवत होते मला, मी शांत निजलो होतो,
बहुतेक अश्रुंच्या धारांनी मी चिंब भिजलो होतो.....
शेवटची आंधोळ ती होती गरम पाण्याची,
ज्याला त्याला घाई मला डोळे भरून पाहण्याची...
ज्यांच्या खांद्यावर माझं गेलं होतं बालपण,
शेवटी त्यांनीच मला उचलून घेतलं आजपण
जवळचे सगळे होते, होतं कुणीतरी परकं,
नेऊ नका, मोठ्याने म्हणत होते सारखं....
आज वेगळच काही तरी घडत होतं,
वैऱ्यांचेही प्रेम माझ्यावर पडत होतं....
तिथपर्यंत नेऊन सुध्दा माझ्यावर प्रेम लुटवत होते,
जोरजोरात रडून सगळे मला उठवत होते...
अजून चार लाकड घां म्हणजे त्यात भागेल,
माझ्याच कोणीतरी विचारलं अजून किती वेळ लागेल.....
सरणावर झोपून मी मौन पाळलं होतं,
जीव लावणाऱ्या माझ्यांनीच मला जाळलं होतं.....

कु. राणी घोडे
बी.ए. भाग ३

शेतकरी आत्महत्येची गाथा

शेतकरी आत्महत्येची गाथा
अवध्या महाराष्ट्राची शान
संपूर्ण भारताचा मान
डोळ्यात दुःख वारंवार
आता मन हालवले फार
सर्व जनता शेतकऱ्यांच्या
आत्महत्येनं हादरली
दुःखाचे माप सरता सरेना
पण हे सर्व पाहताना
माणुसकिय साथ देईना
जीवनाच्या कठीण प्रसंगाना
लढताना कुणी साथ देत नाही
शेतकऱ्यांचे हाल पाहून
सरकारला जाग येत नाही
गेले कूठे शेतकरी
पण आज शेतकऱ्यांना
किंमत नाही जरी
जगाला दावली वाढ कृषीराजानं
माणुसकी मारली माणसानं
रूजली धरणीमाय कृषीराजाला
आता पण आली नाही जाग देवाला
गरिबीची परिस्थिती दावली
आमच्या माथ्याला.
किती वाचावी या समस्यांची पोथी
कुणाला सांगु ही व्यथा
कोणाकडे वाचावी ही आत्महत्येची गाथा....

कु. राखी इंगळे
बी.ए. भाग ३

माये माय-बाप

नजरे नजरेचा अनोखा खेळ
कुणाला प्रेयसी तर कुणाला प्रियकर दिसतो.... ।
पण माये जवाबी वर होतात डोये तवा मले
अनवानी पायाने वावरात रावणारा माया बाप दिसतो...।
तुह्या माया माय बापा न लय सोसले कष्ट
आपण अडाणी रायलो पण पोरनं पोरनी शिकले पाहिजे
म्हणे मनून तुले मले शहरात धाडलं होतं.....
माया बाप अडाणी होता
पण माया बापानं मले कॉलेजात घातलं,
कॉलेजला जाण्यापर्यंत चा प्रवास काय सांगू
त्या साठी माया माय नं तिचं मंगळसूत्र मोडलं होतं...
जेव्हा माय मायचे आठवते दिवस
मन येते भरून अन् डोये होते ओले
माय माई फाटलेली साडी छाकून नेसायची
पण या गरिबीत बी परिसारखं वाढवलं मले...।
संसाराचा गाढा चालवण्यासाठी
माय संग बाप बी रात दिवस कष्टपेलत होता...
अहो कर्माचं फळ नाही तर माया बाप माया ईच्छा
पूर्ण करण्यासाठी त्याच आयुष्य व्यर्थ घालत होता...
दिवस उगवल्या पासून तर रात होईपर्यंतचा
प्रत्येक क्षण माये माय बाप माया साठी जगत असते...
मनून असशील दगडात देव तर माफ करजो पण
मले माया काळ्या माय बापातच विठ्ठल रखुमाई दिसते...

शुभम नांदेडकर
बी.ए. भाग २

सत्य कायम टोचतं ...

सुविचार

एवढ्या लवकर जगातली
कोणतीच गोष्ट बदलत नाही...
जेवढ्या लवकर भाणसाची
वृत्ती आणि दृष्टी बदलते....

कु. नेहा जाधव
बी. ए. भाग २

नाट्यांना मधुर आवाजाची आणि
सुंदर चेहऱ्याची गरज नसते,
गरज असते ती फक्त सुंदर मनाची
अटूट विश्वासाची.

कु. साक्षी देशकरी
बी. ए. भाग ३

नोकरी म्हणजे ८ तासाचा धंदा...
आणि धंदा म्हणजे २४ तासांची नोकरी...!!
“खरं, तर सगळे कागद सारखेच...
पण, त्याला अहंकार चिकटला,
की त्याचं सर्टिफीकेट होतं.
पैसा हा खतासारखा आहे . तो साचवला,
की कुजत जातो ... आणि गुंतवला, तर
वाढायला मदत करतो...!!
लहानपणी मुलांना कार आणि मुलींना
बाहुली पाहीजे असते ...
आणि मोठेपणी
मुलींना कार वाला नवरा...
आणि मुलांना बाहुली सारखी
मुलगी हवी असते....!!
लहानपणी चिल्लर पैसे असले,
की आपण चॉकलेट खायचो...
पण, आता चिल्लरसाठी
चॉकलेट खावं लागतं.....!!
आईच्या पदरात झोपण्याचा आनंद
पुढची पिढी घेऊ शकत नाही....
कारण, जिन्स घातलेली आई
पदर देऊ शकत नाही
सत्य कायम टोचतं,
कारण, त्यामध्ये
पॉईंट असतो...!!!

राहुल उफाडे
बी. ए. भाग २

तो आत्महत्येवर मात करी

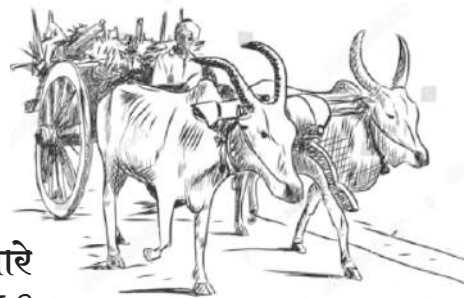

बाप माझा शेतकरी
तो आत्महत्येवर मात करी
म्हणते आत्महत्या करून काही मिळत नाही.
आपला परिवार कर्जात डुबलेला निघत नाही.
माझा बाप आहे जगाचा पोशिंदा
दुसरा करत नाही तो धंदा
बाप माझा खाते चटणी भाकरी
तो आत्महत्येवर मात करी
त्याला भेटत नाही कोणताही पगार
कर्ज माफ करत नाही सरकार
त्याच्या डोक्यावर आहे परिवाराचं वजं लय भारी
तो आत्महत्येवर मात करी
माय देते शेतात बापाला साथ
दोघं मिळून करतात दुःखावर मात
त्याच्या हाती आहे परिवाराची दोरी
तो आत्महत्येवर मात करी
बाप माझा शेतकरी
तो आत्महत्येवर मात करी...

प्रेम मनवर
बी. ए. भाग १

बैलगाडी

नाही करत ती दुषित हवा,
आवडत नाही तिला वाहनांचा धुवा.
नेहमी असते ती फ्रेश,
पुढे जाऊन घेते मधातच ब्रेक.
नाही लागत तिला इंधन,
नसते बैलगाडीला कशाचे बंधन.

कु. दिक्षा आवारे
बी. ए. भाग १

शिवाजी राजे

विजेसारखी तलवार चालुन गेला
निधड्या छातीने हिंदुस्तान हालवून गेला.
मूठभर भावळ्यांना घेऊन
हजारो सैतांनांना नाहून गेला
स्वर्गात गेल्यावर देवांनी त्याला
झुकुन भुजरा केला.
असा एक
मर्द मराठा माझा शिवबा होऊन गेला...

प्रथमेश आडे
बी. ए. भाग १

बाबा...

सगळे म्हणती आईची वेडी माया
तरि बाप असतो संपूर्ण कुटुंबाचा
पाया माया बाबाची असतात नारळ
खरे, राग आला जी वर आतुन
प्रेमाचे झरे कुटुंबासाठी बाबा राबतात
दिनरात देह झिजे त्याचा जळ ते
जशी दिव्याची वात ढाल बनुनी
बाप उभा राहिला दारात
हिम्मत ना कोणाची उगाव येण्या
घरात माया बाबांची असते कस्तुरी
परि दिसली नाही वजन जरी
जाणावी ती अंतरी येईल वृद्धपणी
जेव्हा बाबांसाठी व्हा
तुम्ही त्यांच्या आधाराची एक काठी

कु. वैशाली राठोड
बी. ए. भाग ३

नातं लेकीचं.... जसा खेळ भातुकलीचा

भातुकलीचा खेळ आता संपत आलाय
माझी छकुली आता राजाराणी चा संसार मांडत आहे
काल पर्यंत बाबा बाबा करत घर भर हिंडणारी चिमणी
आज अचानक मोठी झाल्यासारखी वाटत आहे
तु परक्या घरी निघून गेली अन्
घरातला चिवचिवाट कायमचाच बंद झाला
तुझ्याशी भांडणारा तुझा दादा एकटाच रडतोय
आता कोण समजवणार तुझ्या भावाला.....
तायडी तायडी करत तुझ्या मागे मागे फिरणारी छोटी
आज एकटीच पडली....
कस गं लाडले भातुकलीचा खेळ संपवला
आणि रक्ताचं हे नाते एका क्षणात
परक्या व्यक्ती साठी मोडली.....
अगं तुझ्या आईची काय व्यथा सांगू तिची तर जीव की
प्राण आणि प्रत्येक श्वास होती तू.....
तिच्या जगण्याची आस अन्
स्वर्गाच्या सुखाची आभास होती तू.....
तुझे नखरे पुरवता पुरवता आयुष्य गेले छकुले आज
काळ जावर दगड ठेवून रेशम गाठ दुसऱ्या सोबत बांधून दिली.....
अगं सगळे च रडून मोकळे होतात पण मी कुणापुढे मांडू
माझी कथा आज वीस वर्षे सांभाळ लेली माझी दिदी एका क्षणात पोरकी झाली.....

कु. प्रणिता चव्हाण
बी.ए. भाग ३

जगात भारी १५ फेब्रुवारी

माझे बाबा

आपल्या जीवनात
आईप्रमाणेच बाबांचे ही महत्त्व स्वरूप आहे
ते कडक, शिस्तप्रिय असले तरी
मनाने प्रेमळ असतात.
ते आपल्या कुटुंबाचा आधार असतात.
कोणतेही संकट आले तरी
आपल्या पाठीमागे ते
खंबीरपणे उभे असतात.

कु. जयश्री पवार
बी. ए. भाग २

घरमनी याडीचा लेक तो.
बंगारा चा देव होता.
झुकला नाही कोणासमोर
निजामांचा तो बाप होता.
झुक नही सकता में
सेवालाल महाराज का अखंड भाग हू॥
जल दे जो दुश्मन की
रुह तक में वही बंगारा की
औलाद हूँ जय सेवालाल.
सेवालाल महाराज
एक तोंडेर एक नायक
वो तांडेर वू नायक
ऐ तांडेर एक नायक
वो तांडेर वू नायक
पण सारेती मोठो
एकच नायक
सेवालाल नायक
सेवालाल महाराज
मनेम सेवालाल
दिलेंम सेवालाल
आंखीय सेवालाल
जगेम सेवालाल
केरी तू निदा मत कर
केरी तू ईर्षा मत कर
अच्छे वाटेप चाल तू
ध्येय तू हासील तू कर.

कु. प्रणोती सौंदडे
बी. ए. भाग ३

आयुष्याची परीक्षा...

माणूस एकदाच
शाळेतल्या परिक्षेत पास होवू शकतो
पण आयुष्याच्या परिक्षेत काय होतील कशी
पास करणार ?
ज्या परिक्षेत नेमके प्रश्न कोणते विचारले
जातील याचीच पूर्वकल्पना नसते
तर कोणती उत्तरे वाचून ही अवघड परीक्षा
पार करणार...

आयुष्याची परीक्षा फार अवघड असते
ज्या परिक्षेत आपल्या खडतर प्रवासाच्या
प्रश्नाच्या उत्तराची गुरुकिल्ली ही आपल्यालाच
बनवावी लागते....

आयुष्य ही फार अवघड शाळा आहे
आपण कोणत्या वर्गात आहोत हे
आपल्यालाच ठाऊक नसते
पुढची परीक्षा कोणती याची कल्पना नसते
आणि कॉपी करता येत नाही
कारण प्रत्येकाची प्रश्नपत्रिका
वेगवेगळी असते....

महेश राठोड
बी. ए. भाग ३

माझे बाबा

“माझे बाबाचे नाव किशोर आहे.

माझे बाबा एक सर्वसामान्य शेतकरी आहेत.

माझे बाबा दिवस-रात्र खूप कष्ट करतात.

मला कधी-कधी वाटते की माझ्या बाबांना
शेतीच्या कामाला कधी सूट्टी का मिळत नाही.

माझ्या बाबांची एकच इच्छा आहे .

की मी खूप शिकावे.

नोकरीला लागावे मी

स्वतःच्या पायावर उभी रहावे

आणि मी हे माझ्या बाबांचे स्वप्न पूर्ण करणार
व त्यांना आनंदी व सुखी ठेवणार.”

कु. पल्लवी किशोर राठोड
बी. ए. भाग ३

आई वडील

नात्याची दोरी नाजूक असते

डोळ्यातील भाव ही

हृदयाची भाषा असते.

जेव्हा जेव्हा विचारतो

भक्ती व प्रेमाचा अर्थ

तेव्हा एक बोट आईकडे

तर दूसरे बोट वडीलाकडे असते.....

अक्षय जयसिंगपुरे
बी. ए. भाग १

पावसाचे पाणी ...

पाऊस येतो
मातीला सुगंध सुटतो
जमीन तो ओली करतो
गारवा नेहमी पसरवत राहतो.
अश्रु तो शेतकऱ्यांचे पुसतो.
सर्वांना आनंदी करतो
सुखाचा सागर देतो.
पाणी देतो वारा देतो.
पावसाची साध देतो.
शेतकऱ्यांच्या हातात हात देतो.
सोनेरी पहाट सुखाची देतो.
न डगमगता गरजत राहतो.
रिमझिम अवाज करतो.
थंडावा तो पसरवतो.
झाडे सर्व फुलवतो.

माझे गाव

हे गाव आहे माझं
गावात चालते पंचायती राजं
गावात आहे हिरवागार निसर्ग
त्याला पाहुण मन होते दंग
मनाला वाटत व्हावं फुलपाखरू
गावात हिंडावं उडावं भिरुभिरु
पंचायत आहे गावात
भांडण झाल तर जातात पंचायतीत धावत
गावात आहे हिरवांगार राग
मेल तिथं निघत नाही तिथुन मन

कु. काजल पवार
बी. ए. भाग १

कु. दामिनी शठोड
बी. ए. भाग १

नातं तुझं नि माझं...

विश्वासाच नात हे
प्रेम वेलीवरती फुलाव...
हे वा वाटावा साऱ्यांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
धुव ताऱ्यांपर नातं हे
आकाशी झळ कावं.....
हे वा वाटावा त्या चांदण्यांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
समुद्रापरि सखोल नातं हे
अजूनी खोल होत जाव.....
हे वा वाटावा त्या शिंपल्यातील मोत्यांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
मोगऱ्याचा कळीपरी नाजूक नातं हे
ह्या नात्यामधून सुगंध दरवळ तव.....
हे वा वाटावा ईतर फुलांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
फुलपाखरापरि नातं हे
वेधुनंद होऊन मनसोक्त बागडाव.....
हे वा वाटावा त्या निसर्गाला
नात अस तुझ नि माझ असाव.....

कु. पूजा पाटील
बी.ए. भाग ३

सुविचार

हार उसकी होती है जो
शिकायत हर बार करता है
जीत जाता है वो जो कोशिश बार बार
करता है ...

कु. तेजस्वीनी मेंद
बी. ए. भाग ३

सांगू का आई...

सांगू का आई...
माझा घसा का बसला ?
स्वप्नात किनई मी
बर्फ खुप खाल्ला
बर्फाच्या डोंगरावर
केली झिम्मड मस्ती
आईस्क्रिम आईस्क्रिम
धम्माल नुसती
सांगू का आई...
खरी गोष्ट तुला ?
मी नाही केला.
हा बिछाना ओला
तुझ्यासाठी बर्फ- गोळा
खिशात होता ठेवला
मला वाटतं तोच
इथे वितळून गेला ...

कु. वैष्णवी भुसारी
बी. ए. भाग ३

आई बाबा

माझे सर्वस्व आहात तुम्ही
अस्तित्व माझे आहे तुमच्यामुळे
आयुष्य नावाच्या पुस्तकातील
सोनेरी अध्याय आहात तुम्ही
सर्व सुखाचा झरा तुम्हापासून
नवचैतन्य, नव उमेदीचा उगम तुम्हापासून
अस्तित्व दिसने देवाचे तुमच्यामध्ये
फक्त असावे तुम्हीसोबत बाकी काही नको आयुष्यात...

कु. गायत्री दानखडे
बी.ए. भाग २

शिवबा ...

शिवबा आहे तितकेच प्रिय
जितकी कि जिजामाता
जिजामात घडली नसती
तर घडले नसते शिवबा
माझ्या मातेला विसरून चालणार नाही
तिने सुद्धा दिली होती
स्वराज्य घडवण्याची व्वाही
जिजामाता आमची आई
शिवबा आहे भ्राता
शिवबा आहे तितकेच प्रिय
जितकी की जिजामाता...

कु. सानीका चावरे
बी. ए. भाग २

संस्कृती...

“ सुविचार ”

रात नाही ख्याब बदलते है।
मंजीक नही कारवा बदलता है।
जस्बा रखो जितने का,
क्योंक किस्तम बदले या ना बदले पर
वक्त जरूर बदलता है।

कु. रविना जाधव
बी.ए. भाग २

शोधावया भाकरीला निघाली
ती भूक आहे॥
जन्मताच गरीबी येते
ही कुणाची चूक आहे॥
भूक लागली की खाणे
ही प्रकृती आहे॥
भूक नसतांना खाणे ही विकृती आहे॥
घासातील घास
दुसऱ्याला देणे ही
मराठी माणसाची
संस्कृती आहे ॥

कु. स्नेहा वाडेकर
बी. ए. भाग २

एक नाते मैत्रीचे ...

एक नाते मैत्रीचे
आपल्या आयुष्याला कमी सुखद कलाटणी
तर कधी वेडेवाकडे वळण देणारे ।
एक मैत्रीचे सुख-दुःखात साथ देणारे
तर कधी अर्ध्या वाटेवर सोडणारे ।
एक नाते मैत्रीचे
चुकलेल्याला योग्य मार्ग दाखवणारे
तर कधी चुकीच्या रस्त्यावर
चालत यायला सांगणारे
एक नाते मैत्रीचे
सूर्यासारखे तेजस्वी प्रकाश देणारे
कधी अंधारात सोडून जाणारे
म्हणूनच मैत्री करावी
सुख-दुःखात साथ देणाऱ्याशी
योग्य मार्ग दाखवणाऱ्याशी
म्हणून मैत्रीचे नाते असावे
फुलकाट्यांच्या जोडीसारखे
नेहमीच कष्टात सुखी राहणारे ...

कु. राणी जाधव
बी.ए. भाग - २

चारेळी

जो आला जन्माला
जाईल सामारो मृत्यूला
हा नियमच नियतीचा
मातीचे धन मिळे मातीला...

कु. राधा उघडे
बी. ए. भाग ३

अपयशाच्या दुःखात
रडत बसायचं नसतं ...
तर जिकण्याच्या उमेदीत
पुन्हा लढायचं असतं ...

कु. राधा उघडे
बी. ए. भाग ३

• महाविद्यालयात राबविण्यात आलेले विविध उपक्रम •

‘मेरा माटी मेरा देश’ कार्यक्रम

बॅडमिंटन स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी

स्वातंत्र्य दिन समारोह

National Sport Day Celebration 2023

युवा महोत्सव २०२३

मा. माणिकराव ठाकरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित स्तुतदान शिबीर

इतिहास विभागाद्वारा आयोजित नाणे प्रदर्शनी २०२४

अमृत कलश उपक्रम

• महाविद्यालयात राबविण्यात आलेले विविध उपक्रम •

निरुप समारंभ २०२४

Workshop on Green Campus

Induction program

दहीहंडी

वार्षिक युवा महोत्सव २०२४

माजी विद्यार्थी मेळावा

University level brilliant posters presentation program

Wallpaper-2023 Diwali celebration wishes by Dept. of Eng. & Marathi

वृक्षारोपण

बॅडमिंटन स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी सोबत प्रा. राजेश गेडाम

आंतरमहाविद्यालयीन कबड्डी स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी

मा. माणिकराव ठाकरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित रक्तदान शिबीर

One day Workshop on NDLI, N-List, AI organized by Library dept

युवा महोत्सव २०२३

Earn and Learn Activity

Equal Opportunity Cell Meeting 2023

लायब्ररी ओरिएंटेशन २०२३-२४

मा. राहुलभाऊ ठाकरे यांच्या वाढदिवसानिमित्त मॅरथॉन स्पर्धा

‘मेरी माटी मेरा देश’ व वृक्ष संवर्धन

‘मेरी माटी मेरा देश’ कार्यक्रम

एक तास श्रमदान करताना कर्मचारी वर्ग

Equal Opportunity Cell Meeting

RTE Act awareness programme

राज्यशास्त्र विभाग द्वारा आयोजित वादविवाद स्पर्धा

आमचे प्रेरणास्थान

मा. आमदार श्री. माणिकरावजी ठाकरे

संस्थापक अध्यक्ष, नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा
माजी गृह तथा उर्जा राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य
माजी सदस्य विधान परिषद महाराष्ट्र राज्य

